

na tanjko govoriti; samo to pristavimo, de gospoda apata M. Voduška poznamo, kakor pobožniga in učeniga možá, in vnetiga Slovenca; torej smejo bravci tudi v prihodnje vsiga dobriga v Drobntinah pričakovati, kakor dosihmal. Pa tudi Milostljivi škof jih niso popolnoma zapustili, kér so veliko spisov za Drobntince pri vsih svojih obilnih opravilih sami spisali, in še obljubili, de bodo nabirke za Drobntince tudi prihodnjic pregledovali in varh tega letnika ostali. Tako bo Njih duh tudi prihodnjic v Drobntinah vladal.

Od besede in njene obleke Drobntinc z veseljem naznanimo, de se veliko bolj z govoram naših Novic vjemate, kakor druge knjige iz njih, zlasti nekoliko bolj daljnih štajarskih krajev. — Poglavitne ločine kazala so: Pogovor za léto 1848; Drobntinc posvečenje sv. Viktorinu, Ptujskimu škofu. A. Stare resnice v novi obleki. B. Prigodbe žalostne in vesele. C. Razgled za stare in mlade ljudi. D. Prilike in basni. E. Ogledalo za šolo in domačo rejo otrok. F. Slovenska gerlica, ki ima I. pesme za otroke; II. za dobro voljo; III. za kratek čas; IV. za pobožnost. — Papirja in natisa pa ne moremo hvaliti, posebno neprijeten je natis z večimi čerkami.

Slovstvo.

Kratka slovenska slovnica za pervénece. Na svitlo dal Dr. J. Muršec, učitelj veroznanstva pri st. st. meščanski šoli v Gradcu 1847.

To lične delce, ki ga imamo pred seboj, ima le 87 strani v osmini; popir je lep, natis razločin, cena samo 10 krajc. v srebru. —

Kar pa notranji obség tiče, je v priméri z malim prostorom bolj obsirin, kakor bi se kdo pri prvem pogledu nadjal. Iz celiga dela se razodeva, de je gosp. pisavec to slovnico s premislilam osnoval, in razsnovanje skerbno prevdaril. Akoravno se sémtertje — kar ni drugači misliti — v besedi, in v vezavi le štajarskimu narečju lastne like najdejo, se vender slovnica po pravici smé „slovenska“ imenovati. Enake dela zlasti sedanji dóbi zlo prav pridejo, ker so se ljudje jéli za slovenšino zlo bolj poganjati, kakor kedej popred, in svét čedalje bolj spozná, de slovenšina svoje lastno lice ima, ki so ga učeni slovinci gladili ob času, ko se marsiktere druge slovanske stébla za slovstvo še niso kej menile.

V marsikterih rečéh se morebiti ne bomo do zobca vjemali, vender se nadjamo, de zastran jezika bomo lahko vselej skupej orali, le to nam bodi pred očmi: „In necessariis unitas“. Iz slovnice, ako nje zlog primerimo z drugimi spisi iz uniga kraja, je očitno, de si je gosp. pisavec prizadeval vsim slovincam zadovoljiti, in zavoljo tega je marsikje zatajil navado svojiga kraja, kolikor ni slovenska. To je pot, ki nas k namenu pelje, in tako naj bi vsi pisavci delali, zlasti kader za vednost pišejo. Ko se v prid ljudstva v oziram na posebin kraj kej piše, naj se ogled občnosti slovenske sicer ne pogreša, vender naj bo namén, ki ga ima pisavec ravno pred seboj, njegova prva skerb.

Zavoljo tesnosti s časam smo celo slovnico le bolj po verhu pregledali; ne moremo se torej v obsirno pretresovanje tega hvale vredniga dela podati; nadjamo se pa, de nam gosp. pisavec ne bo zameril, ako v nekterih rečéh svojo misel razodenemo, nekaj, de se sčasama k luči pripravi, kar je mračniga, nekaj pa, de se Slovenci bolj in bolj med seboj bližamo in umémo. Tega se je s tem bolj nadjati, ker smo s poglavitnimi rečmi v obségu celiga dela blezo zlo ene misli z gosp. pisavcem; pa tudi v stranskih rečéh nočemo soditi — to gré učenim slovnicarjem — ampak le prijazno poméniti se, kaj, in kakó bi bilo bolj práv? — De se lože med saboj umémo, se bomo po večim zaznamkov ali terminov gosp.

pisavca deržali. Zavolj umljivosti bi bilo dobro, bravcu imenovano slovnico pri roki imeti, ker se ne more vse ponavljati, in marsikaka reč se le oméni. —

(Dalje sledi.)

Županova Micka.

Veséla igra (komedija) igrana v Ljubljani
8. dan tega mesca.

58 lét je pretéklo, kar je bila Županova Micka, poslovenjena od gosp. Antona Linharta, tadajniga c. k. tajnika deželniga poglavarstva v Ljubljani, pervikrat igrana. Veliko Ljubljanec je med tem časam že v Savo stéklo, veliko se je med tem na svetu prekucnilo, hvala Bogú! de smo po dolzih težavah zopet na tisto stopnjo prišli, na kateri so naši starši že pred 58 léti stali, ko so sméli, kakor zdej mi, „Županovo Micko“ igrati.

Gotovo bo marsikteriga naših dražih bravcov mikalo zvediti: kdo de je takrat (1790) Linhartovo komedijo igral? — Stara gospá, ktera se še z veseljem pervikrat igrane „Micke“ spomni, so mi povedali, de že vsi tadajni igravci v grobu počivajo. Imenitni igravci pa so bili vsi, in — Bog jim daj večni mir in pokoj — gotovo so bili tudi iskreni Slovenci! — Tulpenhajm je bil vlastnik suknarske fabrike v Selu pod Ljubljano, gosp. Deselbruner; Sternfeldovka je bila žena žlah. gospoda Garcarolitá; Monkof je bil gosp. Makovic, zdravnik in Linhartov svak; Jaka župan je bil Dr. Morak (poslednjic c. k. dvorni svetovavec na Dunaji); Micka je bila gosp. Linhartova žena; Anžé je bil Dr. Piller; Glažek pa Dr. Repič; — šeptavec (Souffleur) je bil gosp. Linhart sam.

Ali je bila pred Linhartovimi komedijami v Ljubljanskim gledišu kaka slovenska igra igrana, nismo mogli zvediti; gosp. H. Kosta govori sicer v svojih „Spominkih Krajske dežele“ od nemških, talijanskih in francozkih komedij v Ljubljani, od slovenskih pa besedice ne spomni. To pa nam kažejo nektere gledišne oznanila, de je bila v létih 1821 in 1822 včasih slovenska igra v Ljubljanskim gledišu napravljena. Z rudečimi čerkami natisnjeno gledišno oznanilo od 28. sušca 1822, ktero smo med starimi bukvami našli, napové tóle: „Danf bo igran: „Golfani Štarez“ — kratkozahafnost u enimu Delu is Nemfhkiga prestavleno ot Kozebua. *Ljudje*: Komednin gospodár, pride kakor kellar in kakor godez... gospuđ Flor. — Mizka, njegova shena... punza Fischer. — Godernavez, oskernik... gospuđ Wilhelm. — Janez, hlapz.... Janez Dittmayer.“ Ti igravci so bili gledišni igravci, ki so navadno nemško igrali. —

8. dan tega mesca se nam je spet prikazala Slovenska „Županova Micka“, popravljena nekoliko od gosp. M. Kastelica in igrana od zbranih rodoljubov, ki je vkljub silni vročini toliko gledavcov privabila, de je bilo gledišé čez in čez polno, in de so pogorelci v Št. Vidu gotovih 120 gold. od slovenskiga družtva prejeli, ki jim je čisti dohodek današnje igre podarilo. Vsak pravi rodoljub je bil ta večer v gledišu, in s serčnim veseljem smo vidili tudi našiga ljubljeniga deželniga poglavarja s celo svojo rodovino pričijočiga, ki dosihmal še nobene slovenske „besede“ niso zamudili.

Vsi gosp. igravci in obé gosp. igravki so se tako izverstno obnesli, de jim je od vsih strani „slava“ donéla. Spodobi se, de nar poprej od Županove Micke in gospé Šternfeldove kaj povémo. Micka je bila gospodična M., ki nam je županovo hčerko, nedolžno in od zapeljivca zalezovano deklico tako ljubeznjivo pred oči postavila, de si je koj vse serca pridobila; tudi je bila prav zaló oblečena. — Kot dober varh ji je „mlada vdova“ na strani stala, ktero je gospá Š. tako nježno (zart) igrala, de tudi nji po pravici velika hvala gré. —

Pervák med vsimi pa je bil enoglasno gosp. J. M. — igralec župana, spoznan, ravno tisti gospod, ki se je unidan (Kdo je mar?) izvrstniga govornika skazal. Ni mende mogoče krajnski župana boljši pred oči postaviti, kakor ga je gosp. J. M. v vsih, tudi nar manjših rečeh! — Glažek, gosp. J. K. je bil od nóg do glave prilizajen zakotin sleparček, smešen pri vsaki stopnji, ki jo je storil, smešen pri vsaki besedi, ki jo je izgovoril. — Gosp. Ž. B. je bil Anžè. Ta gospod je za igro „kmečkih fantov“ kakor vstvarjen, in težko ga bo kdo v tacih igrah prekosil. — Dobro sta se tudi gosp. vit. H. in gosp. S. kot Tulpenhajm in Monkof vědla, pa nista imela dovolj priloznosti, se posebno skazati. Tulpenhajmova pesmica pod oknam je kaj lepa. —

Pred „Županovo Micko“ smo slišali ilirski kor peti, ki je bil zlasti v basih premalo močan, torej tudi ni posebno dopadel. Tomazovičeva pesem „Hčere svēt“ nima za Slovenca nobene vrednosti. Mila pesmica „Kje so tiste rožice“ od gospodične P. lepo péta, bi bila še bolj dopadla, ko bi jo bila hitrejši péla. — Planinar gosp. Potočnika, ki jo je gosp. vit. H. slavno pél, po pravici stoji v prvi versti slovenskih pesem. — Sklep petja je bila stara gorenska smešnica, ki so jo naši Krakovčanje prav možko péli. Kako ljubi so nam ti pevci, se je nar očitniši iz tega vidilo, de so bili z enoglasnim „Živijo“ pozdravljeni, ko so se na igrališe prikazali. Kakó pa je to, de jih je bilo ta večer veliko menj, kot pervikrat? Ah jih je kdo zdrazil? Pred ko ne! zakaj duhovi raspártije si dan današnji prizadevajo kjer koli morejo edinost in spravo podkopati, in ta namen doseči, jih tudi ni sram lagati. Nadjamo se, de naši spoštovani Krakovčanje takim podpihačem ne bojo ne besedice verjeli in drugo pot nas spet vsi s svojim prijetnim petjem razveselili. —

Poslednjič pa se zahvalim v imenu slovenskiga društva vsim, ki so pri današnji večernici v pomoč št. Vidških pogorelcov péli in igrali, in takó ob enim dve dobri deli storili: slavo slovensine povzdignili, in ubogim pomagali. Dr. Bleiweis.

Milodare za pogorelce v Soderšici in št. Vidu

nabéra tudi vredništvo Novic. Kdor je namenjen tem revežem kej pomagati, naj pošlje mili dar meni, ali pa nej ga odrajta v štacuni gospoda Franceta Souvana na velikim tergu v Ljubljani. Vsi darovi bodo v Novicah oznanjeni. — Če se nabirajo po Krajnskimi milošnje za vunanje dežele, se spodobi, de nar poprej pomagamo domačim revežem! Dr. Bleiweis.

Žalostno oznanilo.

Pretečeni petek popoldne so slovesno pokopali gosp. Dr. Blažeta Krobata, c. k. dvorniga in sodnjiga pravdosrednika i. t. d., ki je v 51. létu svoje starosti po dolgi pèrsni bolezni 13. dan tega mesca, z Bogom práv lepo spravljén, umerl. Udova in 5 otrok žaluje po očetu — slovenska dežela pa po iskrenim rodoljubu, ki ji je rajni v resnici vseskozi bil! Škoda škoda tacih mož, ki so Slovenci iz praviga narodniga občutka! — Počivaj mirno věrli mož!

Novičar.

Pod tem nadpisam vam bomo vsak teden v Novicah vse imenitniši novice ob kratkim na znanje dajali. — Od pretečene srede se ni nič posebniga zgodilo. Iz Laškiga se ta teden ni nič noviga zvedilo; sliši se, de zmirej nove armade na Laško gredó. — Na Francozkim je zopet mir. — Rusi so se začeli nekoliko na noge spravljati; kolera je ondi huda. — Nadvojvoda Janez

je bil na svojim popotovanji v Frankofort povsod z veliko častjo sprejet. Ta Gospod — pred malo časam predstojnik mirnih kmetijskih in obertniških družb — je zdej predstojnik nemške deržave, Cesarja namestnik v Dunajskim deržavnim zboru in pa srednik in spravnik med Hrovati in Ogri. Težko butaro je prevzel: Bog mu daj moč, pravico povsod dognati! Hrovati je in Ogri se pripravljajo v vojsko eden zoper družiga. Zdej so začele že nemške Novice spoznovati, de Hrovaška reč je pravična, in de je Ogrs sama ošabnost s slepôto udarila. — Pripravljanje poslanecov za pomenke deržavniga zbora se je začelo, pa težave imajo, kér je iz Poljskiga veliko poslancov, ki clo nič nemškiga ne uméjo. — Dozdani prvi minister Pillersdorf je odstopil, in ž njim tudi vsi drugi ministri, razun dveh. Novi še niso izvoljeni. — Unidan sta prišla clo dva Amerikanca (?) Dunajčanam srečo vošit za pridobljeno konstitucijo in sta prinesla 8000 gold. junaški šolski mladosti v dar. — Kakor se tedej kaže, ne bo treba več v Ameriko naših denarjev pošiljati; jih bomo raji domá obderžali. Gospoda Pirca pa bimi Krajnci radi iz Amerike nazaj dobili. — Gosp. Knobler, misijonar v Afriki, ni ob življenje prišel, kakor so nekteri pripovedovali. — Praga je še zmirej pod vojaško obsédo, in že zdej ne vémo praviga vzroka ondašnjiga punta; mende Windišgréc nima tacih gotovih spričevanj v rokah, kakor se je v začetku bahal. Volitve na Českim za Dunajski zbor so dobro dokončane. — Na Francozkim se pripravljajo, prav pametne postave za male šole po deželi dati: 1) de bo vsak otrok prisiljen, v šolo iti, 2) de se bo že po malih šolah nekoliko kmetijstva učilo, in 3) de šole ostanejo pod varstvom fajmoštrov.

Oznanilo slovenskiga društva.

Drugo pot bomo oznanili vse reči slovenskiga društva, ktere je dosihmal v svojih tedinskih pomenkih sklenilo. Danes le oznanimo, de, ker je po deželi ravno čas šolskih izprasevanj (eksamen), slovensko društvo ponudi brez plačila gosp. duhovnam in učitelam

600 iztisov lepo vezanih slovenskih bukvic,

ki so dobro znane in se imenujejo:

Kratke povesti s podobami

zoper terpinčenje živali.

Te bukvice so mladosti lepo primerjene, kratkočasne in podučne. Ker so v našim sedanjim pravopisu pisane in ker je poduk tega branja na prvi strani razložen, so tedej posebno za male šolarje in šolarce pripravne. Ako se jih bo veliko gospodov za-nje oglasilo, ne bomo mogli enimu po več kot deset iztisov dati. Odbor slovenskiga društva.

Popravit.

V poslednjih Novicah se je pod nadpisam »Pogoriša na Krajnskimi« tiskarni pregrešek vrazil, namesto: »Komej je Zatična pogorela« bëri: »Komej je št. Vid pri Zatični pogorel.«

Današnjemu listu je perdjan 13. dokladni list.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji			
	15. maliga serpana.	gold.	kr.	10. maliga serpana.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	1	2	10		
1 » » banaške	2	8	2	10		
1 » Turšice.....	1	16	1	24		
1 » Soršice.....	—	—	1	48		
1 » Rēži.....	1	35	1	32		
1 » Ječmena.....	1	10	—	—		
1 » Prosa.....	1	41	1	37		
1 » Ajde.....	1	44	1	30		
1 » Ovsa.....	—	53	—	51		